

Europeiska rådet

Bryssel den 31 maj 2022
(OR. en)

EUCO 21/22

CO EUR 19
CONCL 4

NOT

från: Rådets generalsekretariat

till: Delegationerna

Ärende: Extra möte i Europeiska rådet (30 och 31 maj 2022)
– Slutsatser

För delegationerna bifogas de slutsatser som Europeiska rådet antog vid mötet.

I. UKRAINA

1. Europeiska rådet fördömer med kraft Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Europeiska rådet uppmanar enträget Ryssland att omedelbart upphöra med sina urskillningslösa angrepp på civilpersoner och civil infrastruktur och att omedelbart och villkorslöst dra tillbaka alla sina trupper och all militär utrustning från Ukrainas hela territorium inom landets internationellt erkända gränser. De grymheter som begås av ryska styrkor liksom det lidande och den förstörelse som orsakas går inte att uttrycka i ord. Europeiska rådet uppmanar Ryssland att omedelbart ge tillträde för humanitärt bistånd och fri lejd för alla berörda civilpersoner. Europeiska rådet förväntar sig att internationell humanitär rätt, inbegripet Genève-konventionen angående krigsfångars behandling, respekteras fullt ut. Europeiska rådet uppmanar dessutom Ryssland att omedelbart göra det möjligt för de ukrainska medborgare som tvångsförflyttats till Ryssland att återvända på ett säkert sätt.
2. Europeiska rådet hyllar det mod och den beslutsamhet som det ukrainska folket och dess ledare visat i kampen för att försvara landets suveränitet, territoriella integritet och frihet. Europeiska unionen står orubbligt fast vid sitt åtagande att hjälpa Ukraina att utöva sin inneboende rätt till självförsvar mot den ryska aggressionen och skapa en fredlig, demokratisk och välmående framtid. Den kommer i detta avseende att fortsätta sitt nära samarbete med internationella partner.

Internationell rättskipning

3. Europeiska rådet uttrycker sin uppskattning för alla som hjälper till att samla in bevis och utreda krigsförbrytelser och de andra mest allvarliga brotten, och stöder i detta avseende det intensiva arbete som utförs av Internationella brottmålsdomstolens åklagare. Det uttrycker också sin uppskattning för det arbete som utförs av Ukrainas riksåklagare, med finansiellt stöd och kapacitetsuppbyggnadsstöd från Europeiska unionen och dess medlemsstater. Det välkomnar inrättandet av en gemensam utredningsgrupp som samordnas av Eurojust, vars roll har stärkts, och det löpande operativa stödet från Europol. Ryssland, Belarus och alla de som är ansvariga kommer att ställas till svars för sina handlingar i enlighet med internationell rätt.

Sanktioner

4. Europeiska rådet är fast beslutet att öka trycket på Ryssland och Belarus för att motarbeta Rysslands krig mot Ukraina. Europeiska rådet uppmanar alla länder att ansluta sig till EU:s sanktioner. Alla försök att kringgå sanktionerna eller på något annat sätt hjälpa Ryssland måste stoppas.
5. Europeiska rådet är enigt om att det sjätte sanktionspaketet mot Ryssland ska omfatta både råolja och petroleumprodukter som levereras från Ryssland till medlemsstaterna, med ett tillfälligt undantag för råolja som levereras via rörledningar.
6. Europeiska rådet uppmanar därför enträget rådet att utan dröjsmål slutföra och anta detta paket, och på så sätt säkerställa en välfungerande inre marknad i EU, rättvis konkurrens, solidaritet mellan medlemsstaterna och lika villkor även när det gäller utfasningen av vårt beroende av fossila bränslen från Ryssland. Vid plötsliga försörjningsavbrott kommer nödgärder att införas för att säkerställa försörjningstrygghet. I detta avseende kommer kommissionen att övervaka och regelbundet rapportera till rådet om genomförandet av dessa åtgärder för att säkerställa lika villkor på EU:s inre marknad och försörjningstrygghet.
7. Europeiska rådet kommer så snart som möjligt att återkomma till frågan om det tillfälliga undantaget för råolja som levereras via rörledningar.

Humanitärt och finansiellt stöd

8. Europeiska unionen kommer att fortsätta att ge stöd till Ukraina i syfte att tillgodose de humanitära behoven samt likviditets- och återuppbyggnadsbehoven.
9. Sedan inledningen av den ryska aggressionen har Europeiska unionen ökat sitt stöd till Ukrainas övergripande ekonomiska, sociala och finansiella motståndskraft, inbegripet genom humanitärt bistånd. I detta avseende lovordar Europeiska rådet resultatet av den internationella givarkonferens på hög nivå som Polen och Sverige gemensamt stod värd för.

10. Europeiska unionen och dess medlemsstater har gett skydd åt miljontals flyktingar som flyr från kriget i Ukraina, och de står också fast vid sitt åtagande att välkomna och skapa trygghet åt dem, inbegripet genom att hjälpa grannländerna. Europeiska rådet uppmanar kommissionen att lägga fram nya initiativ till stöd för denna insats inom ramen för den fleråriga budgetramen.
11. Europeiska unionen kommer tillsammans med sina G7-partner att fortsätta att stödja den ukrainska regeringen när det gäller att tillgodose dess akuta likviditetsbehov. Den noterar det stöd som aviserats inom ramen för G7. Europeiska unionen är redo att bevilja Ukraina nytt exceptionellt makroekonomiskt stöd på upp till 9 miljarder euro under 2022. I detta sammanhang pekar Europeiska rådet på vikten av att kommissionens förslag behandlas så snart det har lagts fram.
12. Det kommer att krävas omfattande stöd för att Ukraina ska kunna återuppbyggas för framtiden. Europeiska unionen och dess medlemsstater är beredda att spela en viktig roll i detta avseende. En plattform för återuppbyggnad av Ukraina bör därför övervägas. Plattformen bör samla Ukrainas regering, Europeiska unionen och dess medlemsstater, Europeiska investeringsbanken, internationella partner, finansieringsinstitutioner, organisationer, experter och berörda parter. EU:s stöd till återuppbyggnaden kommer att kopplas till genomförandet av reformer och åtgärder mot korruption i enlighet med landets väg mot EU. Europeiska rådet uppmanar kommissionen att lägga fram förslag på grundval av detta.
13. Europeiska rådet välkomnar de ansträngningar som medlemsstaterna gjort för att i sin nationella rätt föreskriva lämpliga åtgärder för förverkande och uppmanar rådet att snabbt behandla det nyligen framlagda kommissionsförslaget om straffrättsliga åtgärder vid överträdelser av EU:s sanktioner. Europeiska rådet ställer sig positivt till att ytterligare möjligheter, i linje med EU-rätten och internationell rätt, undersöks aktivt, bland annat möjligheterna att använda frysta ryska tillgångar till stöd för Ukrainas återuppbyggnad.

Militärt stöd

14. Europeiska unionen står också fast vid sitt åtagande att fortsätta att stärka Ukrainas förmåga att försvara sin territoriella integritet och suveränitet. I detta avseende välkomnar Europeiska rådet antagandet nyligen av rådets beslut att öka det militära stödet till Ukraina inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten.

Ekonomiskt stöd

15. Europeiska rådet välkomnar antagandet av beslutet om upphävande av importtullar på all ukrainsk export till Europeiska unionen under ett år.

Politiskt stöd

16. Europeiska rådet noterar utarbetandet av kommissionens yttranden om Ukrainas, Republiken Moldaviens och Georgiens ansökningar om EU-medlemskap och kommer att återkomma till frågan vid sitt möte i juni.
17. Europeiska unionen och dess medlemsstater kommer att intensifiera sina insatser för att få tredjeländer att stödja Ukraina på alla dessa områden, motverka Rysslands falska narrativ och informationsmanipulering och förhindra att sanktionerna undviks eller kringgås.

Inverkan på grannländerna

18. Europeiska rådet följer noga hur Rysslands krig mot Ukraina påverkar grannländerna och västra Balkan. Det betonar behovet av att tillhandahålla allt relevant stöd till Republiken Moldavien i samband med att landet hanterar energikrisen och den därmed sammanlänkade ekonomiska krisen samt migrationstrycket till följd av kriget. Europeiska rådet upprepar sitt krav på att förtrycket i Belarus ska upphöra och erinrar om det belarusiska folkets demokratiska rätt till nya, fria och rättvisa val.

II. LIVSMEDELSTRYGGHET

19. Europeiska rådet fördömer kraftfullt Rysslands förstörelse och olagliga övertagande av jordbruksproduktionen i Ukraina. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har en direkt inverkan på livsmedelstryggheten i världen och gör de globala livsmedelspriserna mindre överkomliga. Europeiska rådet uppmanar Ryssland att upphöra med sina attacker mot transportinfrastrukturen i Ukraina, att häva blockaden av ukrainska hamnar i Svarta havet och att tillåta livsmedelsexport, särskilt från Odessa. Europeiska unionen arbetar aktivt för att underlätta Ukrainas jordbruksexport och stödja Ukrainas jordbrukssektor inför skördesäsongen 2022. I detta avseende uppmanar Europeiska rådet medlemsstaterna att påskynda arbetet med de så kallade solidaritetsfilerna, som kommissionen föreslagit, och att underlätta livsmedelsexport från Ukraina via olika landvägar och EU:s hamnar.
20. Europeiska rådet efterlyser effektiv internationell samordning för att säkerställa en övergripande global insats för livsmedelstrygghet. I detta sammanhang välkomnar det uppdraget för livsmedelssystemens och jordbrukets motståndskraft (Farm) som grundas på tre pelare (handel, solidaritet och produktion) och som syftar till att mildra konsekvenserna vad gäller prisnivåerna på, produktionen av, tillgången till och leveransen av spannmål. Europeiska rådet stöder också FN:s globala krishanteringsgrupp, det kommande G7-initiativet om inrättande av en global allians för tryggad livsmedelsförsörjning och andra åtgärder och initiativ på EU-nivå och multilateral nivå. Det bekräftar sitt åtagande att hålla den globala livsmedelshandeln fri från omotiverade handelshinder, förstärka solidariteten gentemot de mest sårbara länderna och öka den lokala hållbara livsmedelsproduktionen för att minska det strukturella beroendet. Europeiska rådet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att mobilisera reserver från Europeiska utvecklingsfonden för att stödja de hårdast drabbade partnerländerna. Europeiska unionen välkomnar engagemanget och stödet från sina partner och från internationella organisationer.

21. Europeiska rådet understryker den gemensamma jordbrukspolitikens betydelse för EU:s bidrag till livsmedelstryggheten och efterlyser ett snabbt antagande av de strategiska GJP-planerna.
22. Med tanke på den rådande bristen på gödselmedel på den globala marknaden efterlyser Europeiska rådet mer samordnade insatser för att arbeta med internationella partner i syfte att främja effektivare användning av och alternativ till gödselmedel.

III. SÄKERHET OCH FÖRSVAR

23. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har radikalt förändrat Europeiska unionens strategiska miljö och visat på behovet av ett EU som är starkare och har större förmåga på säkerhets- och försvarsområdet. I detta nya sammanhang kommer Europeiska unionen, som erinrar om Versaillesförklaringen och Europeiska rådets slutsatser av den 24–25 mars 2022, att beslutsamt genomföra den strategiska kompassen, stärka sina partnerskap och sin motståndskraft samt öka sin säkerhets- och försvarskapacitet genom fler och bättre investeringar, med fokus på identifierade strategiska brister. De transatlantiska förbindelserna och samarbetet mellan EU och Nato, med full respekt för de principer som fastställs i fördragen och de principer som Europeiska rådet enats om, inbegripet principerna om delaktighet, ömsesidighet och Europeiska unionens beslutsautonomi, är avgörande för vår övergripande säkerhet. Ett EU som är starkare och har större förmåga på säkerhets- och försvarsområdet kommer på ett positivt sätt att bidra till global och transatlantisk säkerhet och kompletterar Nato, som också i fortsättningen ska utgöra grunden för medlemmarnas kollektiva försvar. Solidariteten mellan medlemsstaterna återspeglas i artikel 42.7 i EU-fördraget. Rent generellt bekräftar Europeiska unionen sin avsikt att intensifiera stödet för den regelbaserade världsordningen med Förenta nationerna i centrum.

24. Mot bakgrund av den analys av investeringsgapet på försvarsområdet som kommissionen och den höga representanten har utarbetat i samordning med Europeiska försvarsbyrån, och de olika rekommendationer som lagts fram för att stärka den europeiska industriella och tekniska basen, uppmanas rådet av Europeiska rådet att i enlighet med respektive befogenheter som tilldelats genom fördragen behandla följande frågor:
- a) Åtgärder som snarast bör vidtas för att samordna mycket kortsiktiga behov av försvarsupphandling i syfte att stödja gemensam upphandling för att fylla på lagren, särskilt med tanke på stödet till Ukraina, samt ett kortfristigt verktyg för att stärka den europeiska försvarsindustriella förmågan genom frivillig gemensam upphandling.
 - b) Utveckling av en strategisk programplanerings-, upphandlings- och samordningsförmåga för EU på försvarsområdet som komplement till Nato.
 - c) Ytterligare åtgärder för att kartlägga nuvarande och nödvändig ytterligare tillverkningsförmåga och för att stärka den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella sektorns kapacitet och motståndskraft, bland annat de små och medelstora företagen.
 - d) Ett påskyndat genomförande av infrastrukturprojekt för militär rörlighet.
 - e) En förstärkt roll för Europeiska investeringsbanken till stöd för Europas säkerhet och försvar, i linje med bankens nyligen framlagda strategiska europeiska säkerhetsinitiativ.
25. Europeiska rådet ser fram emot presentationen av ett eventuellt gemensamt europeiskt försvarsinvesteringsprogram, inbegripet undersökning av ett instrument för momsbefrielse och för europeiska försvarsprojekt av stort gemensamt intresse.
26. Europeiska rådet kommer att återkomma till frågan vid ett kommande möte.

IV. **ENERGI**

27. Europeiska rådet, som erinrar om Versaillesförklaringen och sina slutsatser av den 21–22 oktober 2021 och den 24–25 mars 2022, bland annat när det gäller de olika energimixarna, villkoren och nationella omständigheterna, såg över de framsteg som gjorts med att så snart som möjligt fasa ut Europeiska unionens beroende av import av gas, olja och kol från Ryssland. Till följd av tidigare beslut om förbud mot import från Ryssland och framläggningen av REPowerEU-planen för att snabbt minska beroendet av ryska fossila bränslen och påskynda energiomställningen, i syfte att uppnå ett mer motståndskraftigt energisystem och en väl sammanlänkad energiunion, efterlyser Europeiska rådet följande:

- a) Att man som en kortsiktig prioritering ytterligare diversifierar försörjningskällorna och försörjningsvägarna och garanterar energiförsörjning till överkomliga priser.
- Europeiska rådet uppmuntrar till ett snabbt utnyttjande, före nästa vinter, av EU:s plattform för energiinköp, som också är öppen för västra Balkan och de tre associerade östliga partnerländerna.
 - Europeiska rådet uppmanar kommissionen att även tillsammans med våra internationella partner undersöka hur man kan dämpa de stigande energipriserna, inbegripet möjligheten att vid behov införa tillfälliga pristak för import.
 - Europeiska rådet uppmanar rådet att fortsätta arbetet med EU:s strategi för externt energiengagemang.
 - Europeiska rådet noterar de inhemska energikällornas betydelse för försörjningstryggheten.

- b) Att man påskyndar utvecklingen av förnybara energikällor.
- Påskyndad utveckling av förnybara energikällor kommer omedelbart att kräva snabbare förfaranden för att utfärda tillstånd för projekt för förnybar energi, och måste stödjas av ett industrikluster som syftar till att förbättra innovationen, kapaciteten, kunskaperna och leveranskedjorna när det gäller solenergi, vindkraft, vätgas, bioenergi, värmepumpar och råvaror.
- c) Att man ytterligare förbättrar energieffektiviteten när så är möjligt och främjar energibesparingar med särskild hänsyn till vissa medlemsstaters ökaraktär.
- d) Att man slutför och förbättrar sammanlänkningsen av europeiska gas- och elnät och genom att man investerar i och färdigställer infrastruktur för befintliga och nya projekt, inbegripet flytande naturgas och framtidssäkrade sammanlänkningsen av elnät och gasnät med beredskap för vätgas i hela Europeiska unionen, även ömedlemsstater, och i produktionskapacitet för förnybar energi, inbegripet på grundval av tillsynsmyndigheternas kommande analys av den nuvarande geopolitiska situationen, samtidigt som man drar nytta av Iberiska halvöns potential att bidra till Europeiska unionens försörjningstrygghet.
28. Europeiska rådet uppmanar rådet att snabbt behandla kommissionens förslag för att uppnå REPowerEU-målen.
29. Beredskapen inför eventuella större försörjningsavbrott och EU-gasmarknadens motståndskraft bör förbättras i en anda av europeisk solidaritet, framför allt genom en snabb överenskommelse om bilaterala solidaritetsavtal och en samordnad europeisk beredskapsplan, som bör säkerställa att större försörjningsavbrott begränsas. Påfyllningen av lagren före nästa vinter bör påskyndas. I detta sammanhang välkomnar Europeiska rådet överenskommelsen om gaslagring och efterlyser ett snabbt genomförande av den.

30. Europeiska rådet noterar Acers rapport och uppmanar kommissionen att snabbt fortsätta arbetet med att optimera funktionen hos den europeiska elmarknaden – inbegripet gasprisernas effekter på den – så att den är bättre rustad att stå emot alltför stor prisvolatilitet i framtiden, ger el till överkomliga priser och är helt anpassad till ett energisystem där fossila bränslen fasats ut, samtidigt som man bevarar den inre marknadens integritet, upprätthåller incitamenten för den gröna omställningen, bevarar försörjningstryggheten och undviker oproportionerliga budgetkostnader.
-